

IZSELJENSKI VESTNIK RAFAEL

GLASILO RAFAELOVE DRUŽBE V Ljubljani

IZHAJA
15. VSAKEGA MESECA
UREDNIŠTVO: LEONISCE
UPRAVA: TYRSEVA C. 52
V LJUBLJANI

NAROČNINA:
ZA JUGOSLAVIJO
LETNO DIN 12'—
ZA INOZEMSTVO
LETNO DIN 24'—

OGLASI PO DOGOVORU

LETO VII.

LJUBLJANA, DECEMBER 1937.

ŠTEV. 12

Betlehemska skrivnost

Prelep je naš sveti večer. Mir božji vlada po naših vaseh in domovih. Misli slehernega kristjana pa na ta večer rade poromajo tja v Betlehem, k hlevcu, ki je bil prvi dom nebeškega Deteta. Žal, da se mi ob takih prilikah kaj radi udajamo čustvenemu razmišljanju, ne znamo pa doumeti velike skrivnosti, ki nam jo je razodel Betlehem. Kako radi pozabljamo v svojem življenju, da je bil tam rojen naš Odrašenik in naš Kralj in da smo mi, njegove stvari, dolžni hoditi Njegova pota.

Ali je naša vera Vanj tako živa, kot je bila živa vera preprostih pastircev, ki so prvi hiteli k jaslicam in Dete molili. In če je naša vera živa, ali tudi naša dela odgovarjajo našemu verskemu prepričanju?

Poglejte ubogo Dete v jaslicah! Sama revščina in uboštvo ga obdaja. Kaj nismo mi včasih podobni ošabnim prebivalcem Betlehema, ki za sveto Družino niso imeli prostora za prenočevanje? Koliko jih je dandanes, ki nimajo ne strehe nad glavo, ne obleke, ne kruha. Samo zdrave roke imajo, a zanje ni dela. Milijone jih je po svetu, deset, stotisoče tudi pri nas. Kako boš mogel v miru praznovati svoj sveti večer ti, skopi bogatin, ki se oblačiš v žido in škrlat, nimaš pa srca za trpečega, lačnega brata. Ali ti je znan nauk Detetov: Kar ste najmanjšemu mojih bratov storili, ste meni storili!

In mi vsi, ki nas tare peza življenja, ki smo preganjani, zaničevani, ki krivico trpimo, ki se v znoju borimo za skorjo vsakdanjega kruha; ali znamo iskati opore pri Njem, ki je začel dni svojega zemskega življenja s trpljenjem v jaslicah in ga je končal s trpljenjem na križu?

Mir nam je prineslo nebeško dete. »Mir ljudem na zemlji«, so peli angeli ob Njegovem rojstvu. Kako danes vse koprni po miru! In kako istočasno človeštvo vse poskuša, da bi do miru ne prišlo. Komaj so utihnili topovi svetovne vojne, že so se začela porajati nova sovraštva med narodi, in ne mine leto, da ne bi zopet znova prelivali bratovske krvi. Vedno večja je nevarnost, da bi zopet izbruhnila velika vojna... Miru ni niti med sosedi, marsikdaj niti med člani ene družine. Zato tudi ni pravice miru v človeških srcih, ki so razrvana, polna beganja in tavanja za nečem neznanim, polna nemira.

Zakaj tako?

Oddaljili smo se od betlehemskega Deteta. Nočemo rešitve, ki nam jo Ono ponuja, nočemo priznati, da je On naš Kralj. Nadomestila zanj si iščemo drugod, v svetu, v stvarih, ki jim služimo, ki jih malikujemo. Postali smo materialisti, ki kaj radi mislimo le iz rok v usta, pozabljamo pa pri tem višje nadnaravne vrednote.

Kako napačna je tako pot modernega človeštva. Vodi v nesrečo in gorje, ki bo vedno večje.

Vrnimo se nazaj k jaslicam! Vrnimo se k svojemu Bogu, kjer je rešitev za nas!

Vinko Bitenc:

V daljni deželi, v tistem najlepšem kraju pod soncem, kjer ni bilo nobenih skrbi in brig, ne sovraštva in zavisti, nego je vladala zgolj ljubezen in dobrot, je nekoč umrl kralj. Nenadno, sredi belega dne se je nebo potemnilo in vso deželo je objel mrak. Odnekod (pravili so pozneje, da iz tujih krajev) je privršala po zraku čudna pošast. Spustila se je naravnost nad kraljevo palačo in bruhnila iz svojega žrela strup. Mnogo visokih dostojanstvenikov, dvorjanov in pažev je umoril smrtonosni strup, a najhujše zlo je bilo to, da je pri tem doletela smrt samega kralja.

Dežela se je odela v črno žalost in v duše ljudi se je nasehla neskončna tegoba. Besede so jim postale plašne, v obeh slehernega se je odražala globoka bolelost.

Edina uteha v nesreči, edina nada naroda je bil kraljevi princ, mladi sin edinec umrlega kralja. Njemu je usoda prizanesla, po čudežnem naključju je ostal pri življenju.

Kakor je bil še mlad, je moral prijeti za žezlo. Toda smrt ljubljenege očeta mu je ranila srce, neozdravljivo ranila.

Vse to se je zgodilo davno, davno. Baš v tistem času je prišel na dvor v Daljno deželo častiljiv starček. Pravil je, da je prerok in da oznanja Njega, ki je Odrašenik sveta.

»Kje se je rodilo dete, ki praviš o njem, da bo odrašilo svet?« je vprašal mladi kralj.

»Daleč, daleč je tisti kraj, je odvrnil starček. »Betlehem se imenuje mesto, kjer je Dete zagledalo luč sveta.«

Kralj se je za trenutek zamislil, potem pa je dejal:

»Ali bo Odrašenik ozdravil tudi bolna srca?« »Da, tudi bolna srca bo ozdravljala, je odvrnil prerok. »Kdor bo videl Njega, bo našel srečo, mir, ljubezen.«

»Srečo, mir, ljubezen?« je poudarjal vsako besedo deček-kralj. »Moj narod, moja domovina potrebuje miru in ljubezni. In jaz sam ko-

Vsem cenjenim naročnikom in čitateljem „Rafaela“ želimo blagoslovljen Božič in milostipolno Novo leto 1938.

Rafaelova družba

Naj bi bil letošnji sveti večer za vsakogar izmed naših čitateljev prilika, da sam sebe resno povpraša, ali je on vreden, da bi mogel s preprostim srcem pristopiti k jaslicam, kakor so prišli pastirci; ali zna njegovo uho prav poslušati melodijo nebeških krilatec, ki so prepevali na prvi sveti večer ljudem pesem o miru. Le oni, ki bo to znal, bo imel res pravi sveti večer.

Zgodba o sreči

prnim po sreči, po zdravju svoje duše, svojega srca. Pelji me k Detetu!»

In so se napatili. Prečudna je bila noč, ko se dospeli v Betlehem. Jasno nebo je bilo pretkano s srebrnimi zvezdami, skrivnostno petje je prihajalo iz daljnih višin.

V pastirskem hlevu za mestom je ležalo Dete, neboljen otrok — Odrašenik sveta.

Mladi kralj se je sklonil nad jasli.

»Dete«, je zaprosil, »pravijo, da podeliš srečo vsakemu, ki te obiše. Jaz sem kralj iz Daljne dežele, deček, otrok kakor Ti. Bolno je moje srce, odkar mi je umrl oče. Daj mi tisto, o Dete, po čemer hrepenim. Daj mi srečo, da jo ponemem v svojo domovino, meni pa ozdravi srce!«

Dete v jaslih seveda ni odgovorilo, samo gledalo je mladega kralja z toplimi očmi in se je blaženo smehljalo.

In v tem pogledu, v tem smehljaju je bilo nekaj tako prečudno lepega, skrivnostnega, da je mladega kralja presunilo v globino duše in jo do vrha napolnilo z nepojmljivo srečo.

Tedaj je pristopil starček-prerok. »Ozdravljen si, o kralji! Vrní se domov, tvoj narod te željno pričakuje! Dosegel si največjo srečo, z njo zadovoljnost in ljubezen.«

In mladi kralj se je dvignil in nastopil s svojim spremstvom pot proti domu.

Daljna dežela je težko pričakovala svojega kralja. V času njegove odsotnosti je na čudežen način spet zasijalo veselje z obrazov ljudi, temna žalost se je umaknila svetli radosti.

A mladi kralj?

Najsrečnejši vladar je postal pod soncem. Odredil je tako, naj se v Daljni deželi praznuje vsako leto spomin na tisto noč, v kateri se je rodilo Dete, Odrašenik sveta.

In tako se je zgodilo. Tisto noč pa so imenovali — sveto noč.

Po tolikih stoletjih je sveta noč za nas vse še vedno vir največje sreče, miru in ljubezni.

Jože Premrov:

Izseljensko vprašanje mora zajeti vse plasti našega naroda v domovini in tujini

Da je danes v Sloveniji tako malo zanimanja za naše izseljence in sploh za našo kri izven državnih meja Jugoslavije, se mi zdi, da je temu krivo poleg narodne otopelosti tudi to, da naš narod važnosti izseljenskega vprašanja še ne pozna ali pa premalo pozna. Da bi pa naš narod spoznal naše izseljensko vprašanje v vseh fazah, se mi zdi, da je dolžnost Rafaelove družbe, ki to pereče vprašanje v imenu vsega našega naroda rešuje že 10 let, da zanese in vrže med narod izseljensko idejo. Kako pa naj bi začeli? Na to vprašanje bi odgovoril takole: Rafaelova družba v Ljubljani bo izdelala najrazličnejše serije skioptičnih slik in filmov iz življenja naših izseljencev. S temi filmi, skioptičnimi slikami in s predavanji bo šla med naš narod, v vsako faro in v vsako večjo vas. Ob filmu, skioptičnih slikah in s predavanji bo narod poučevala, povedala mu bo, da je to naša rodna kri in da je dolžnost vsakega izmed nas, da se za to kri začne zanimati in skrbeti zanjo. Filmi in skioptične slike bodo zelo zanimivi zlasti zato, ker bodo domačini videli na njih svojce, kako garajo v podzemskih rovih, kako nastopajo pri društvenem življenju v besedi in pesmi na odrih, kako se zbirajo po cerkvah in pri verskih pobožnostih in kako zapuščeni samujejo po zakajenih domovih po delavskih kolonijah širom sveta. Da ne bodo te slike vedno enake, zato se bo Rafaelova družba potrudila, da bo slike in filme od leta do leta izpopolnjevala. Kakor po farah in večjih vaseh, prav tako bo šla Rafaelova družba s svojo idejo, slikami in predavanji tudi po vseh naših ljudskih in srednjih šolah. V mladini bo poskušala vzbuditi zanimanje za izseljence in dobiti pomoč pri svojem velikopoteznem delu. Ob priliki skioptičnih predavanj bo

Rafaelova družba agitirala za novo članstvo in za nove naročnike izseljenskega lista »Rafaela«. Skušala bo ustanoviti v vsaki fari in v vsaki večji vasi podružnico Rafaelove družbe in imeti tam svoje zanesljive zastopnike in prijatelje naših izseljencev. Te podružnice bodo imele namen, da bodo utirale pot izseljenski ideji od hiše do hiše, od človeka do človeka in pri tem delu zbirati tudi prostovoljne prispevke za vzdrževanje Rafaelove družbe. Prav enako bo delala tudi po vseh naših šolah. Tudi po šolah in sicer ljudskih in srednjih bo začela ustanovljati podružnice Rafaelove družbe in imeti želi tam kar največ mladine, ki bo družbi močna opora pri razširjanju njenega tiska in pri zbiranju prostovoljnih prispevkov. Ob tej priliki moram omeniti, da bodo morale vse naše učne knjige vsebovati večje članke o naših izseljencih, o njihovem kulturnem, verskem in političnem udejstvovanju v tujini. Saj mla-

dina danes ne ve, kaj naši izseljenci pomenijo za nas in sploh za domovino. Treba je, da mladina najpoprej spozna to ogromno izseljensko vprašanje, spozna kje naši izseljenci po širnem božjem svetu prebivajo, kako se jim godi in česa od domovine najbolj potrebujejo. V ta namen bo morala naša prosvetna oblast izdelati za mladino prepodobne zemljevide, ki bodo vsebovali vse kolonije in sploh vse kulturne postojanke naših izseljencev po vseh delih sveta. Zelo potrebno bi bilo, da bi tudi mladina imela svoj list, v katerega bi dopisovala naša mladina tu doma in v tujini, da bi tako naša šolska mladina prišla v pismene in tudi če bi bilo mogoče med počitnicami v osebne stike z našo izseljensko mladino v tujini.

Mladina bi bila tista, ki bi po šolah in po vseh naših mestih in vaseh zbirala knjige za naše izseljence, zlasti pa za naše izseljenske šole v tujini, ki so danes brez knjig in sploh brez sredstev in zaradi tega ne pozna naša mladina v tujini svoje domovine v pravi luči.

Na naši univerzi v Ljubljani naj bi se čimprej ustanovila posebna stolica za izseljensko in manjšinsko vprašanje kot jo imajo danes univerze v Nemčiji.

Poleg vsega tega pa je potrebno, da ima Rafaelova družba posebne izseljenske odseke po vseh naših verskih, narodnih in prosvetnih društvih v domovini. Po teh društvih bo skušala Rafaelova družba dobiti zanesljive moči, katerim bo izseljensko vprašanje pri srcu, da ga bodo razširjali od hiše do hiše.

Rafaelova družba bo skušala prirediti vsako leto po vseh večjih vaseh in v vsaki župniji posebne izseljenske akademije, ka-

Ivan Albrecht:

Sveti večer

Prav lahko in mirno stopimo nocoj
v srca najtišji kotiček
in lučice nažgimo kot zvezdice nebroj,
prostrimo ljubezni prtiček,

da našel bo k nam, ki nas išče v temi,
in z drobnjo objel naš ročico!
Tedad Ga prosimo, da nam podeli
ljubezni in upanja božjo cvetico!

O, s tako cvetico se noč razjasni
in k zemlji se sklanjajo sama nebesa,
pred tako cvetico gorje onemi
in v srcu gode se čudeša.

Prav lahko in mirno stopimo nocoj
pred lučko neskončne Resnice,
da sveti obraz nam pokaže svoj
in sprejme nas v blage, detinske ročice...

Legenda o Kristusovi roži

Ko je Marija šla čez gore k sorodnici Elizabeti, je pod svojim srcem nosila božje Dete. Šla je na pot kakor skoz sladke sen. In tedaj se je zgodilo, da je povsod, kamor je stopila njena noga, vzcvetela lepa roža, da je bila vsa ta dolga pot v cvetju.

Vse to so videli angeli z neba, pa so prileteli na zemljo, pobrali rože in jih nesli v Marijino hišo v Nazaret. Tam so jih nasadili okrog hiše, ob ograji, po vrtu in v vsem tistem kraju, kjer je stanovala Marija s svojim možem, svetim Jožefom.

V tistem času pa je izšlo povelje cesarja Avgusta, da se popiše ves svet. Jožef in Marija sta se takoj pripravila, da bi šla v Betlehem, domovino svojih prednikov.

Ko je pa Marija prišla iz hiše in stopala poleg cvetja, je odrgala najmanjši rdeč popek in ga zavila v belo ruto ter jo dela na prsi...

Šla je za svojim možem.

Po dolgem času sta Marija in Jožef prispela v Betlehem. Tu sta morala najprej iskati stanovanje, kjer naj bi prenočila. V mestu je bilo mnogo ljudi. Vsi so nosili bogate halje, glasno se razgovarjajoč so se sprehajali po sredi ulice, tako da sta sveti Jožef in Marija morala voditi svojega oslička po ozkih stranskih ulicah. Ko je sveti Jožef stopil v neko hišo in prošil za prenočišče, je domačin opazil revno ženo, ki je sedela na osliču, in zaprl pred njima vrata. Odprl jih je spet šele tedaj, ko je prišla

neka bogata, v dragoceno haljo oblečena gospa, z diademom na glavi.

Marija je vse to videla, a se ni pritoževala. Sklenila je vdano roke in sveti Jožef je vodil osliča dalje po mestu. Ko sta šla že mimo vseh hiš, sta se ustavila pri zadnji betlehemski koči. Bila je že zunaj mesta. Na nebu so zasijale prve zvezde in na zemljo se je spuščala temna noč.

Zaslišalo se je meketanje ovac, osel se je ustavil in postrigel z ušesi. Odšli so proti kraju, odkoder so se slišali glasovi, in prišli so do hlevca.

Marija je bila v mislih pri svojem Sinu, kate-rega življenje je narahlo utripalo pod njenim srcem. Jožef je medtem stopil v hlev, da pogleda, če je dovolj toplo in če jima bo mogoče, da tu prenočita. Našel je slame in sena. V kotu je smrčal volič... Vse je bilo tiho.

Jožef in Marija sta peljala oslička v hlevček. Osliček je poiskal sena in ga jedel. Potem je pa legel na slamo poleg volička.

V hlevu sta Jožef in Marija sedela v temi in čakala jutra. A božje Detece je trkalo in trkalo Mariji na srce in Marija je spregovorila: »Ko bi bilo vsaj nekoliko svetlo. Čisto tema je.« Tožila je in spet prisluškovala svojemu Detetu. Jožef jo je skušal tolažiti, a ni pomagal. Strah je postajal večji, a noč je bila temna, nikjer ni bilo najmanjšega pramena luči.

Kakor hitro je božje Detece začelo trkati na Marijino srce, takoj je tudi rdeči rožni popek začutil in začel misliti, kako bi pomagal Materi.

Opolnoč je prišel čas, da bi se moralo roditi božje Dete. Na nebu so sijale že vse zvezde,

a v hlevcu je bilo tako temno, da še roke ni bilo mogoče videti.

Na Marijinem srcu je drhtel rožni popek in prebledel od strahu, pa je v tej bojazni molil Boga — — in tako je nazadnje globoko začutil bolečino, ker se je v tem trenutku velike bolečine napolnila njegova kal z ljubeznijo in iz njega je zasijala svetla luč.

Ta luč je polnila hlevček, obsijala Marijo in Jožefa in obe živali. V hlevcu je bilo kakor ob svetlem dnevu.

Marija je vzela rožo s prsi. O — čudež! Ni bila več rdeča, dala je vso kri, vso ljubezen svojega srca. Sijala in blestela je z nebeško svetlobo. Marija jo drži polna veselja in jo zasadi na sredo hlevca pred jaslice božjega Deteta. Gledala jo je, radost ji je napolnila srce in dvignila je roko ter cvet blagoslovila.

Ta cvet raste povsod in cvete, kjerkoli ljudje časte božje Detece.

Peter Krizman:

Nocoj...

Nocoj nobena pesem ne izzvini,
nocoj pa res nikomur ni mraz
in vsi imamo svetle oči,
Marija in Jezus sta pri nas.

Vso noč bi Mariji pesmi peli
in gledali Jezusu v male oči,
oh, zdaj so še angeleci k nam prišli,
vso noč bi v čudeže radi strmeli.

terih naj bi se udeležile najširše plasti vsake fare in občine. Ob tej priliki bo Rafaelova družba dala udeležencem akademije propagandne brosure, v katerih bo zbran ves material, ki je potreben narodu in šolam v pouk. Prav tako bo Rafaelova družba vsako leto izdajala izseljenski zbornik, ki bo pokazal v vseh fazah delo za izseljence v domovini in tudi življenje in sploh kulturno udejstvovanje naših izseljencev po vseh delih sveta.

Rafaelova družba se bo zavzela za vse silami za to, da bo pritegnila k svojemu delu in skrbi za izseljence tudi vse naše časopise in revije, katere naj bi stalno poročale o naši krvi v tujini. Vsak naš dnevnik bo moral na teden vsaj enkrat posvetiti nekaj prostora našim bratom za mejami in v daljni tujini, kakor delajo to sedaj Nemci pod naslovom: »Über die Grenzen«.

Da se bo pa vse to velikopotezno delo moglo realizirati med našim narodom, je potrebno seveda, da ima Rafaelova družba tudi potreben denar. Kje ga dobiti? Lansko leto so poslali naši izseljenci v domovino 214.000.000.—. Ves denar je šel med narod, s katerim si je marsikdo veliko opomogel in zaradi tega je potrebno, da vsaka hiša v Sloveniji in vsak posameznik letno prispeva Rafaelovi družbi za njeno prevažno delo vsaj po en dinar, premožnejši pa vsaj po 10 din letno.

Z enako delavnostjo in načrtom bo skušala Rafaelova družba poživiti stike med domovino in našimi izseljenci. Z vsemi raztresenimi udi našega narodnega telesa po širnem svetu, bo stopila v stalne stike in si prizadevala tako, da bo delo Rafaelove družbe krepko podprto, gmočno in moralno tudi od strani našega izseljenstva. Rafaelova družba bo imela v vsaki koloniji, pri vsakem verskem, podpornem, prosvetnem društvu in sploh pri vseh obstoječih organizacijah naših izseljencev svoje stalne zastopnike, ki bodo vršili važno kulturno, narodno in versko akcijo, da bodo delo Rafaelove družbe spoznale tudi najširše plasti našega izseljenstva. Ti zastopniki Rafaelove družbe, ki bodo v stalnem stiku z domovino, bodo poročali objektivno o vseh potrebah in nalogah, kako naj domovina izseljensko vprašanje rešuje, da bo zanj v korist v kulturnem, verskem, narodnem in finančnem oziru.

Z omenjeno akcijo in z velikopoteznim načrtom, ki sem Vam ga v glavnih potezah predložil, bo začela Rafaelova družba takoj z Novim letom. Že danes se obračam v imenu Rafaelove družbe do vsega naroda v Sloveniji in tudi do naših izseljencev po vseh delih sveta, da bi z veliko ljubeznijo in uvidevnostjo skušali pripomoči kar največ k temu, da se ta boleča izseljenska rana, ki razjeda naše narodno telo že sto let, kar najboljšo reši, kar bo v prid ne samo našim izseljencem v tujini, ampak tudi vsemu našemu narodu v domovini.

Dopisnikom „Rafaela“!

Dopisi za prihodnjo številko „Rafaela“ morajo biti v uredništvu do 4. januarja, zato, prosimo, pohitite z dopisi.

Dajte nam učitelja!

Eno leto smo imeli v Gladbecku jugoslovansko šolo. Vsi otroci te šole in vsi starši teh otrok so bili zadovoljni z učiteljem g. Šlibarjem.

Nemška oblast nam je dala dovoljenje, da nismo imeli nobenih ovir.

Zdaj smo zopet brez učitelja. Vsi podpisani starši in otroci prosimo: Pošljite nam učitelja nazaj.

Z narodnim pozdravom!

Starši: Josip Dobravec, štefanija Dobravec, Anton Kostanjevec, Ana Kostanjevec, Franc Plahuta, Neža Plahuta, Jožef Urankar, Ana Urankar, Marija Britovšek, Alojzij Bačnik, Ljodka Bačnik, Jernej Urh, Terezija Urh, Michael Berlec, Franciška Berlec, Jožef Udovč, Marija Udovč, Anton Poklič, Alojzija Poklič, Tomaž Zapušek, Marija Zapušek, Ivan Sever, Alojzija Sever, Franc Bec, Ana Bec, Uršula Starina, Albin Jeretin, Neža Jeretin, Ivan Ojsteršek, Hedvika Ojsteršek, Franc Zupančič, Franciška Zupančič, Marko Plahuta, Jožefa Plahuta, Franc Bervar, Marija Bervar, Rudolf Drobež, Marijana Drobež, Tomaž Kambič, Marija

Kambič, Vincenc Zavodnik, Alojzija Zavodnik, Karel Brečko, Katarina Brečko, Pavlina Polšak.

Otroci: Jožef Dobravec, Ivan Dobravec, Gregor Dobravec, Elizabeta Kostanjevec, Ivana Kostanjevec, Henrik Plahuta, Alvena Urankar, Lelia Urankar, Karel Britovšek, Olga Bačnik, Ana Urh, Ant. Urh, Karel Urh, Leop. Škrabar, Verner Škrabar, Inge Udovč, Nežka Udovč, Mija Udovč, Jospina Poklič, Jožef Poklič, Terezija Poklič, Elizabeta Poklič, Jožef Zapušek, Henrik Zapušek, Salvator Sever, Anica Bec, Ivan Gregor Bec, Alojzija Starina, Jerica Starina, Anica Jeretin, Ivan Ojsteršek, Antonija Zupančič, Franc Zupančič, Pavel Plahuta, Jožef Plahuta, Marija Bervar, Franc Bervar, Helena Bervar, Anica Drobež, Karl Drobež, Otrud Kambič, Irmgard Kambič, Verner Zavodnik, Ginter Zavodnik, Liselote Brečko, Katarina Brečko, Adolf Polšak.

Jugoslovensko narodno žensko društvo Kraljica Marija, Gladbeck I.W., predsednica Ivana Lončar.

Katoliško društvo sv. Barbara za slovenske rudarje v Gladbecku, predsednik Jožef Dobravec.

Jugoslovensko narodno društvo »Domovinski zvon« v Gladbecku, predsednik Ivan Jazbec.

Jože Podslivniški:

Naša izseljenska mladina

Izmed mnogih perečih vprašanj našega izseljenstva, je brez dvoma najbolj boleč problem naše mladine, ki je rojena in sedaj odraščala v tujini. Po vseh kolonijah širimo sveta, kjer bivajo sedaj naši izseljenci, grozi naši mladini narodna smrt. Kako to mladino obvarovati pred asimilacijo? Marsikje je že za vedno zamujeno. Še veliko pa lahko storimo zanjo zlasti v Franciji, Belgiji, Holandiji in Nemčiji. Kolikokrat nas je že mladina sama prosila pomoči? Mi pa se za njene obupne klice in prošnje nismo zmenili, ker smo si mašili ušesa. V zadnjih mesecih pa je prejela Rafaelova družba toliko prošenj in toliko obupnih krikov iz vseh delov sveta od naše mladine, da bi bil velik narodni greh, če bi se sedaj za našo mladino ne zganili. Kako naj ji pomagamo in kaj naj zanjo storimo? Pošljimo ji dobrih katoliških učiteljev in učiteljic! Dajmo ji v roke v polni meri dobre duševne hrane in skrbimo, da bo vsako leto prišla na počitnice v domovino, kjer se bo ob toplem domovinskem objemu naskrnela ljubezni do rodne grude in naše besede in pesmi.

Naša mladina že marsikje ne razume več jezika svojih staršev. V prvi vrsti zato ne, ker je izpostavljena tujejezičnemu miljeju in mora vsak dan obiskovati tuje narodne šole. Hud udarec bo za nas v domovini, če se nam bo naša izseljenska mladina v tujini za vedno odtujila. Kako rada bi naša mladina govorila jezik svojih staršev, kako rada prepevala naše večno lepe narodne pesmi, kako rada bi častila svojega Boga v jeziku svoje rodne matere, vsega tega danes pogreša in bo pogrešala tudi v bodoče, če ne bo imela domovina zanj več razumevanja, več srea in ljubezni.

Naša izseljenska mladina obiskuje sedaj razne ljudske, srednje in visoke šole. Dobra se je naučila tujega jezika, ob tej priliki pa je skoro popolnoma pozabila na jezik svojih staršev.

Kljub temu, da je domovina skoro popol-

noma pozabila v zadnjih sto letih na problem izseljenske mladine, vendar živi v naši mladini kljub temu topla zavest in ljubezen ob spominu na rodni dom in rodno grudo svojih staršev. Na vse načine si prizadeva, kako bi se naučila slovenskega jezika, da bi na ta način skušala rešiti kar največ naših rojakov pred versko in narodno smrtjo v tujini. Težka je ta šola in z veliko težavo, le počasi blebta jezik svojih staršev. Najlepši primer za to je pismo, ki ga je Rafaelovi družbi poslal ameriški izseljenski duhovnik Rev. P. Bernard Ambrožič O. F. M., ko ga je prejel od slovenskega bogoslovca, rojenega v Ameriki. Pismo se dobesedno glasi:

Dragi gospod urednik!

Jaz sem prejel tvoja slovenska slovnica in tvoj koledar. Koledar je jako lep in jaz ga čitam kadar imam časa. In hvala enkrat dalje ker ste vi deli moj popis v koledar. Jaz ne mislim, da slovnica bo previsoka kot vi ste se bali. Že jaz sem čital tukaj in tam, ter sem razumil vse ono katero sem brel. V nekolike meste sem jaz majšel da ni tako lahko kot sem mislel. Sčasoma jaz upam, da bom mogel bereti in učiti se od slovnice.

Vi ste že dobili mojo zadnjo pismo, kajne? Jaz čakam za tvoj odgovor, kateri jaz upam, da bo ovde v par dni.

Ker jaz nimam več zapisati, bom zaprel ovo pismo. Z ove par besede bos vedel koliko jaz znam po slovensko.

Lepo pozdravljam Vam

Rudolf Flajnik, O. Carm.

Domovina, ne preslihi več obupnega krika naše mladine iz tujine, ki te v zadnjih zdihljajih prosi pomoči!

Pristopajte k „Družbi sv. Rafaela“ in razširjajte njeno glasilo!

Skrb za slovenske izseljence

G. dr. Vlad. Rybař, do sedaj načelnik personalnega oddelka zunanega ministrstva v Belgradu, je bil minul mesec prestavljen za svetnika na poslaništvo v Washingtonu v USA. Med potjo se je oglašil tudi v Ljubljani, v pisarni Rafaelove družbe, kjer je imel daljši razgovor z g. o. Zakrajškom o raznih izseljenskih zadevah, zlasti tistih, ki se tičejo ameriških Slovencev.

Sedanja vlada skuša našim izseljencem pokazati, da se zanima za nje in da bo vse storila, da se tudi nje zadovolji in jim pomaga. Izseljenska ura na belgajskem radiu na kratkih valovih, da jo slišijo lahko tudi izseljenci v prekoceanskih deželah, in marsikaj drugega, kar se je zadnje leto za izseljence vpeljalo, dokazuje jasno to stremljenje naše vlade. Za nas Slovence in za naše slovenske izseljence je posebno važno in razveseljivo to, da skuša po raznih naših poslaništvih in konzulatih nastaviti tudi čim več slovenskih uradnikov. Razmere med našimi slovenskimi naselbinami so tako svojske, tako posebne, popolnoma različne od onih med Srbi in Hrvati, da jih bo razumel in pravilno vodil samo uradnik Slovenec, ki pozna slovensko dušo. Zato so slovenski izseljenci v svojih poročilih za I. in II. slovenski izseljenski kongres skoraj enoglasno zahtevali, da se po državah, kjer je slovenski izseljenki živelj v večini, pošljajo slovenski uradniki. Sedanja vlada je spoznala upravičenost te zahteve, in zato jim skuša ustreči, kolikor največ mogoče.

Tako je poslala v Argentino za poslanika Slovenca gosp. prof. dr. Cankarja, ki je v kratki dobi niti enega leta dosegel lepe uspehe. Poslediči izseljenski komisar v Nemčiji je Slovenec g. Hinko Samec. V Düsseldorfu na konzulatu je še uradnik Slovenec, g. Korošec. V Rotterdamu na Nizozemskem je pri gen. konzulatu za podkonzula Slovenec g. dr. Logar, ki je dosegel tudi že lepe uspehe. Nastavitev g. dr. Rybařa v Washingtonu je nadaljnji korak vlade v tej smeri. Izseljenci so gotovo veseli te modre politike in uspehi se bodo kmalu pokazali vsepovsod. Tudi Družba sv. Rafaela se veseli tega, ker ve iz dolgoletne skušnje med izseljenci, kolik blagoslov bo rodila ta politika za državo, za narod in za izseljence.

Pisarno Rafaelove družbe je obiskal tudi g. Karel Hrovat, do sedaj uradnik na poslaništvu na Dunaju, ki je bil premeščen v zunanje ministrstvo v Belgradu.

Pri Rafaelovi družbi se je zglasil tudi narodni poslanec gospod K. Gajšek, ki je imel daljše posvetovanje o zadevah slovenskega izseljenskega vprašanja. Gospod poslanec je obljubil, da se bo zavzel za izseljensko vprašanje tudi v skupščini in bo skušal izbojevati za naše izseljence čim največ koristi. G. poslanec se je posebno zanimal za ureditev slovenske izseljenske zbornice, za ureditev celotne naše državne izseljenske službe in za ureditev vprašanja nastavitve izseljenskih učiteljev po naselbinah.

Franc Ribič, rudar, Merlebach, Francija:

Naš obisk v domovini

(Nadaljevanje)

Že dolgo pred prihodom vlaka se je na železniški postaji zbralo veliko ljudi, ki so spremljali svoje rojake in pomagali nesti našo težko prtljago. Veliko jih je prišlo tudi iz radovednosti. Tesnoba na peronu je postajala vedno večja in pogovor med nami in ostalimi je bil vedno glasnejši. Med tem pogovorom je že pridrdral vlak. Hitro se požurimo in stopimo na vlak. Drugi so porivali našo prtljago skozi okno. »Živijo, srečno rajžo in pozdravite vse domače so nam klicali, ko se je začel vlak pomikati iz postaje. Z veliko naglico nas je peljal brzi vlak skozi lepo Lotringinjo in Alzacijo in v dobrih dveh urah smo bili že v mestu Strasbourg. Tam smo se morali prestesti in se nato pridružiti izseljencem iz Aumetza in Pas de Calais in se nato skupno vozili v lepih in razkošnih vagonih prvega razreda skozi Nemčijo in velika mesta: Stuttgart, Ulm, Karlsruhe, München, Salzburg in skozi Koroško. V Salzburgu je šel naš voditelj g. kaplan Stanko Grims takoj na železniško ravnateljstvo, da tam vse uredi. Med tem časom je prišla pa že kontrola zaradi potnih listin. V vagonu je pa nastala velika panika, češ, da se je naš g. kaplan zgubil ali pa zaspal. Zdjaj nas bodo odklopili in nas tukaj pustili v tej temni noči. Ko smo pa videli, da prihaja iz urada k našemu vlaku, smo se zopet malo oddahnili. »No ja, sem si mislil,« in g. Stanku dejal: »Če ni naš voditelj zraven, pa smo že v skrbeh in zdaj vemo, kaj je voditelj vreden.« Na postaji Področica smo okinčali vagon s papirjem, bršljanom in jugoslovanskimi zastavami. Velik predor, ki veže našo državo z Avstrijo in ki je nekako korenina Slovenije, nam je pa skoro ves papir zmolič in pokvaril. Vlak je vozil z veliko brzino, da bi ja izseljenci čimprej prišli v svojo tako zaželjeno domovino; saj rojstni kraj in domovino imamo samo cno. Ko smo se vozili od predora proti Jesenicam, smo vsi željno gledali skozi okno, saj smo bili že na naših tleh. Dvigala se je ravno jutranja zarja in sonce je začelo veselo obsevat visoko gorovje prijazne Gorenjske. Naša srca so bolj svobodno in bolj hitro utripala in veselje, ki smo ga občutili ob prihodu na naša tla, se ne da popisati. Kakšno veselje pa bo šele na Jesenicah, smo si mislili, ko bo zaigrala godba in nas bodo pevcu pozdravili z našo lepo slovensko pesmijo, tedaj bo veselje in ljubezen do domovine še večja. Pa smo se s tem veseljem bridko

varali, ker ni bilo ne godcev in ne pevcev in smo težko čakali na odhod vlaka. Kakor smo drugi dan zvedeli po časopisih, je bilo od dežurnega uradnika Živkovića zabranjeno godbi in občinstvu razvrstiti se na določene prostore. Mi nismo imeli zaradi tega nič manj, pa vendar se čutimo prizadeti in užaljeni. Z nami so pa užaljeni tudi tisti izseljenci, ki so ostali v tujini. In to mnogo škoduje na ugledu domovine. Le to nas tolaži, da to ni zakrivila ne vlada in ne Rafaelova družba. Po skoraj poldrugri uri čakanja na Jesenicah, smo se peljali naprej do Lesc in nato z avtobusi na Brezje. Tam nam je zaigrala godba »Sloge« pod vodstvom g. Svetela v pozdrav. Preveč bi bilo, če bi hotel vse slavje in govore od prevz. g. škofa dr. Rožmana, dr. Korošca, g. p. K. Zakrajška in drugih govornikov, ki so pozdravili nas izseljence, ali izseljenci našo domovino, popisati. Ker je bilo to vse objavljeno v septembrski številki »Rafaelac«, zato bom povedal samo vtis naše tako velike, slavne in narodne božje poti. Takoj po prihodu na Brezje smo šli v cerkev, takoj spoznaš, da je to sveti kraj in svetost kraja pričča, da je ta cerkev že veliko doživela, saj ni skoro nikdar prazna. Po stenuh je vse polno podob, ki so jih verniki prinesli v zahvalo za milost in prejeto dobroto Materi božji. Razen glavnega oltarja in lepega prezbiterija, se dvigajo lepi stranski oltarji. K oltarju Milostne podobice pa ne prideš tako lahko in se le z veliko težavo prerineš do njega, saj je vedno vse polno vernikov, ki molijo litanije, rožni venec in prosijo Marijo za pomoč. Kako človeku presune srce, solza vesolja in ljubezni do Matere božje se ti polije po lice, ko vidiš kako verniki ponižno, vdano in iz celega srca molijo in pojo svete Marijine pesmi. To so trenutki, ko tudi duša uživa in telo se malo odstrani od zemeljskih skrbi. Škoda in žalostno je, da niso šli vsi izseljenci na Brezje in se tam poklonili Materi božji in jo prosili za pomoč, da ne bi omahnili v tujini; saj ona je tudi Kraljica in mati vseh izseljencev. Izseljenci, ki boste prihodnja leta potovali na oddih v domovino, le ustavite se tudi na Brezjah in verjemite mi, da vam ne bo žal. Priporočljivo je pa tudi, da izseljenci, ki je njihov glavni cilj potovanja v domovino, da obiščejo to lepo romarsko cerkev, da se zahvalijo ali se priporočajo Mariji za pomoč. Po sv. maši, ki je bila na prostem in po proslavi 10letnice Rafaelove družbe, smo

šli še enkrat po slovo k Materi božji, nakupili nekaj spominkov in potem smo šli h kosilu. Mislili smo namreč, da bomo dobili kosilo brez čakanja. Pa smo bili res potrpežljivi in pri kozarcu dobrega vina čakali na kosilo. Ko smo pa videli, da ni bilo kosila ali skoraj nič na razpologo, smo začeli godrnjati in šli h kuharici in ta se je zgovarjala na vse načine, da ni vedela kdaj pridemo, da smo prišli prepozno in da jim je lansko leto polovico ostalo, kar je bilo pripravljeno za izseljence in da so imeli zaradi tega veliko izgube. Pozneje so nam pripravili kosila dovolj, pa nismo imeli časa čakati, ker smo morali iti na Otoče in se od tam odpeljali v našo belo Ljubljano.

V Ljubljani so nas že nestrpno čakali naši znanci in tudi tisti, ki so bili že v tujini in nas željno spraševali po novicah. Iz Ljubljane so se izseljenci razkropili na vse strani in vsak na svoj dom; nekaj nas je pa ostalo zaradi opravkov II. izseljenskega kongresa in da si ogledamo našo slovensko prestolnico. Dasi smo bili od vožnje zelo utrujeni in deloma tudi bolni od tako imenovane morske bolezni, smo vendar z veseljem stopali po ljubljanskih širokih in snažnih ulicah. Drugi dan smo se udeležili II. izseljenskega kongresa, kjer so se obravnava vale zelo važne stvari; ogledali smo si lepe cerkve, ki so ponos Ljubljane, šli na Grad in na stolp in od tam gledali krasoto in velikost mesta. Ogledali smo si še druge zanimivosti in tudi novi nebotičnik, ki se ponosno dviga nad mestom, saj je kakor kralj vseh ljubljanskih stavb. Na hodniku pri električni napravi smo pozvonili v prtiličju in dvigalo nas je dvignilo prav na vrh. Z nebotičnika smo gledali na vse strani in opazovali vrvenje in ljubljansko okolico. Medtem pa so ure hitro potekale; nato smo se odpeljali v moj rojstni kraj, po katerem sem že osem let tako silno hrepenel. Ko smo na zadnji postaji izstopili, je bila že tema. Veseli smo bili, da smo prišli tako srečno na naš zaželjeni cilj. Veselih in tudi žalostnih korakov smo stopali po trdi cesti in nato zavili v stransko pot in šli hitro proti domu. Mesec na nebu je veselo obsevalo slovensko ravan in svetil na našo pot. Po travnikih se je vlekle megla in lahek vetrič je zibal drevesa sadovnjakov. Po hišah so še tu in tam gorele lučke in zunaj je vladal mir. Moja žena in otroci, ki sem jih privedel prvič v Slovenijo in niso bili vajeni našega poto, so vedno spraševali kdaj bomo prišli domov. Po polurni hoji smo vendar enkrat stopili čez prag moje drage in tako ljubljene rojstne hiše, v kateri me je veselo zibala ljubca mati. (Konec prihodnjic.)

Silvin Sardenko:

Božični večer

Tako je tiho v naši vasi, tako je tiho kroginkrog. In ura gre tako počasi, tako počasi kroginkrog.

Na lahko okno smo odprli, na lahko, da ne zazvenit; in v božji mir smo se ozrli, da božji mir nas orosi.

Odrpala vrata so se sama, odrpala so se na stežaj... Ti vas, ti ljudstvo, blagor vama! nocoj se vama vrača raj.

Kako so čiste vaše hiše, kako so čiste, kakor sneg; nocoj se vsaka dviga višje, nocoj se dviga kakor breg.

Nocoj se vendar izpolnjuje, kar se je reklo tolkrat: Ponižnim Bog se približuje in krotkim srcem Bog je brat.

O, blagor ti, da si verjela, stoterni blagor, verna vas! Nocoj boš hvalno pesem pela, tvoj hvalni glas je božji glas.

Tako lepó je v naši vasi, tako lepó je kroginkrog; vrnilo so se zlati časi: s človekom se zgovarja Bog.

Kaj delajo naši po svetu

Nemčija

Gladbeck. — Na drugi božični praznik, dne 26. decembra t. l. bo obhajal vestfalski Slovencec Aleks Čepin svojo novo mašo. On se je rodil v Gladbecku 10. 3. 1915 kot sin slovenskih staršev. — Njegov oče Aleksander Čepin se je rodil v Planinski vasi v fari št. Vid pri Planini dne 1. 5. 1888, zapustil je svojo domovino in biva že od leta 1907 v Gladbecku. Bil je odbornik in vedno zvest član slovenskega društva sv. Barbare. Njegova mati Frančiška Čepin roj. Kolčan, se je rodila v Zagorju ob Savi dne 27. 10. 1886 ter je članica rožnenske bratovščine. Aleks Čepin je obiskoval gimnazij v Gladbecku od leta 1925 do 1932, potem pa je eno leto delal kot rudarski pomočnik v rudniku. Po posredovanju g. p. Luskarja je šibeniški škof prevzel Aleksa v svoje semenišče. — Aleks Čepin je znal že kot otrok govoriti lepo slovenščino, obiskoval je tudi slovensko šolo v Gladbecku; ob počitnicah je bil večkrat gost g. župnika Kristijana Cudermana na Hotiču. Za duhovnika bo posvečen 18. decembra v Šibeniku. Spored za slovesnost v Gladbecku dne 26. decembra bo tale:

Ob 9.30 slovesen sprevod od rojstne hiše v Steinstrasse 2 do cerkve sv. Lamberta, v kateri je bil novomašnik krščen, birman, v kateri se je prvič spovedal in prvič sprejel sv. obhajilo.

Ob 10 slovesna sv. maša, pridiga, večglasno petje.

Ob 11 slovesen sprevod od cerkve do Roonstrasse 100, kjer stanuje predsednica katoliškega društva nemških mater g. Marija Kleimannova, ki bo dala zajtk, kosilo itd.

Ob 16 slovenska pridiga, slovenske litanije, novomašnikov blagoslov.

Ob 17 čestitanje vseh Slovencev novomašnikov v dvorani Drühoff.

Ob 18 nemške večernice in novomašnikov blagoslov.

Vsi Slovenci in vse Slovenke iz Gladbecka, pa tudi iz bližnje in daljne okolice so prisrčno povabljeni in dobrodošli. Ta cerkvena proslava boji nam vsem v veliko veselje in visoka čast!

Gladbeck. — Zopet se oglašamo v našem ljubem listu »Rafael«. Kakor navadno, smo se zopet zbrali v nedeljo dne 21. novembra v cerkvi sv. Lamberta ter imeli naše slov. večernice. V svoji pridigi se je častiti g. Tensundern spominjal onih rojakov, kateri so v teku svojega izseljenstva umrli v Gladbecku. Posebno se je molilo za nje. Po večernicah smo šli k mesečnemu sestanku v društveno dvorano. Predsednik društva sv. Barbare g. Dobrave Jožef je vse navzoče pozdravil. Zapeli smo nekaj narodnih pesmi, nakar je predsednik začel z dnevnim redom: počastitev godovnega dneva našega dušnega pastirja č. g. Božidarja Tensunderna. V svojih besedah se je spominjal godovnika predsednik Dobrave. Prav prisrčno mu je tudi čestitala predsednica rož. brat. g. Jožefa Gorše. Naša mladina pa je pokazala svojo vdanost in lepih slovenskih deklamacijah in s pesmijo: »Kol'kor kapljice, toľko let, Bog Vam daj na svet život. Živijo. Pevski zbor pa je zapel pod vodstvom svojega pevovodje g. F. Dobravca krasno pesem.

V svojem govoru je č. g. Tensundern najprej čestital srebrni poroki naših članov: Plahuti Francu ter soprogi in Sterbuclu Jožefu in soprogi. Tudi tema dvema družinama smo zaklicali trikrat živijo. Nato pa je povedal, da bomo proslavili na drugi božični praznik novo mašo bogoslovca g. Aleksa Čepina. To bo prva nova maša Slovencev v Nemčiji in jo moramo tudi zelo lepo proslaviti. Zahvalil se je vsem za lepe čestitke, posebno pa najmlajšim za lepe slovenske deklamacije. V ganljivih besedah

je podčrtal, kako je lepa naša slovenska govorica, posebno še tedaj, če jo govori majhen otrok. Prosil je vse starše, da naj vzbujajo pri otrokih ljubezen do slovenskega jezika, posebno sedaj, ko je odšel slov. izseljenski učitelj, da ne bomo prekmalu pozabili, kar so se naučili v slovenski izseljenski šoli pri učitelju g. Slibarju. Odpoklic učitelja od mladine naj nas vzbudi do krepkega združenja v naših kat. slov. družinah. Zato pa kličemo našemu slov. narodu krepki živijo! S pesmijo »Je angel Gospodov« je zaključil predsednik sestaneč.

Holandija

Kar nas je Slovencev v Holandiji, bivamo v okolici Heerlena. Pred leti smo se borili in prošli in slednjič smo bili uslišani, da smo dobili jugoslovanski častni konzulat s sedežem v Heerlenu, kjer smo lahko opravili vse svoje zadeve. Edino izdajo novih potnih listov si je pridržalo poslanstvo prej v Haagu, potem v Londonu. Glavni posel, ki smo ga imeli s konzulatom, je bil podaljšanje potnih listov, ki jih moramo imeti vedno v redu. In šlo je hitro in prijetno. Vsedel si se na kolo, se peljal v Heerlen, dal podaljšati potni list in še na policijo si lahko stopil po dovoljenje bivanja in je bilo urejeno za nekaj časa.

Letos je bil pa ustanovljen jugoslovanski generalni konzulat v Rotterdamu. Veseli smo tega, saj nas oba: g. generalni konzul in g. vicekonzul, ki je Slovenec, često obiskujeta in utrjuje vezi med nami in domovino. Vsakokrat se jih razveselimo, kadar prideta v našo sredo. Eno prošnjo pa imamo, ki bi se naj po možnosti upoštevala. In Rafaelovo družbo prosimo, da nam pri tem pomaga. Od oktobra namreč moramo pošiljati potne liste v podaljšanje na generalni konzulat v Rotterdam. To je združeno s stitnostjo in stroški. Prosimo merodajne oblasti, da nam ustrežejo in zopet dovolijo, da se potni listi podaljšujejo kakor do zdaj v Heerlenu.

Francija

Kronika iz Merlebacha. Naš znani basist in dobri igravec na odru g. Vunšek Ivan iz Cuvelleta je dne 2. novembra dobil naslednika Herberta Ivana, radi česar njegovi ugledni družini najiskrenejše čestitamo. Herberta Ivana je krstil izseljenski duhovnik iz Merlebacha dne 14. novembra. — Istega dne, 14. novembra pa je nepričakovano potrkala na vrata gospe Marije Čebular kruta bela žena; zadeta od kapi je izdihnila dobra mati, ki je bila rojena dne 18. 8. 1859 na Krki in Dolenjskem. Kljub visoki starosti je prihajala zelo rada k slovenski službi v Merlebach, kar ji je bilo pri sodbi pred Vsemogočnim gotovo v veliko tolažilo. Žalni sprevod je vodil izseljenski duhovnik iz Merlebacha dne 16. 11. na pokopališče v Frevmingu. Blago mater toplo priporočamo v molitve, spoštovani družini Čebular pa naše iskreno sožalje! — Dne 20. 11. je izseljenski duhovnik iz Merlebachu poročil Malija Jožefa s Straser Marijo. Ženin je doma iz Zgornjega Tuhinja, nevesta iz župnije Kapele pri Brežicah. Novoporočencema želimo kar največ božjega blagoslova! — Tudi družini Frece iz Rue Longue iskreno čestitamo k pomožni družini za enega člana. G. Frece, naš znani harmonikar, je bil težko poškodovan na nogi, pa je, hvala Bogu, že okreval, tako da upamo, da bo še večkrat lahko zaigral kako veselo.

Stanko iz Merlebacha.

Merlebach. — V tem mesecu sem prejel čez 40 pisem zaradi posredovanja dela pri rudniku »Sarre et Moselles«. Vsem tem, ki so pisali pisma, sporočam, da za enkrat ni misliti, da bi mogli priti v poštev, ker je čez 400 takih, ki jih je zastopnik imenovane direkcije osebno videl pri zapisovanju v domovini. Ako bo pozneje kaj upanja, bom sporočil.

Izseljenski duhovnik Stanko Grims.

Dortmund-Dorfsfeld. — Ge. Mariji Gornik se lepo zahvaljujem za pismo. Bomo takoj uredili, kakor želite. Tudi o vremenu bi radi vedeli. Pri nas je zdaj bolj slabo vreme. Sv. Miklavž nam je prinesel sneg. Bodite nam lepo pozdravljeni!

Wanne Eickel. — Valentin Macher, član društva sv. Barbare, in njegova žena Jožefa, ki je članica Rožnenske bratovščine, sta obhajala dne 20. novembra zlato poroko. Ob 9 zjutraj je bila ponovitev poroke v naši farni cerkvi Herz Jesu in nato peta sv. maša. Pred oltarjem je bila postavljena miza in dva stola. Vse je bilo zelo lepo okrašeno. Med sv. mašo sta prejela jubilarnta sv. obhajilo. Naši rojaki so jima privedli lep in prisrčen sprejem pred cerkvijo in na domu, kjer so jima sobo zelo okusno okrasili. Jubilarntoma iskreno čestitamo in kličemo: še na mnoga leta!

Heerlen. — Rafaelu sporočam žalostno novice, da se je naš rojak Anton Petrič v rudniku Oronje III Herlerheide smrtno ponesrečil. Pokojni je bil star 35 let. Zapušča žalujočo ženo in dva nedorasla otroka. Doma je bil iz Mozirja — Lepa njiva. Bil je tudi član Društva sv. Barbare in naročnik »Slovenskega Gospodarja« in »Rafaela«. Na prošnjo žene pokojnega je rudniška direkcija pustila krsto prepeljati v domovino. Preden so ga odpeljali je g. rektor-upravitelj bolnice Heerlen opravil večernice in molitve za pokojnega in blagoslovil krsto. Pod vodstvom g. patra Teotima so mu zapeli tudi žalostinko »Vigred«. Prepeljan je bil z mrtvaškim avtom. Z njim smo poslali tudi 8 krasnih vencev, ki so mu jih darovali prijatelji, znanci, sodelavci in razna društva. Položen je bil k večnemu počitku pri podružnici Gorenje šmartno ob Paki, kjer se je tamkajšnji g. dekan pri odprtem grobu z ganljivimi besedami poslovil. — Naj mu bo domača gruda lahka! Žalujoči ženi in otrokoma naše sožalje.

Rudar.

Heerlen. — Zahvala. Vsem Slovencev, ki so darovali vence za pokojnega Antona Petriča, se prav prisrčno zahvaljujem. Posebno še vsem onim, ki so mi pomagali in me tolažili v bridki uri. Vsem najlepša hvala in Bog plačaj! Žalujoča

Ana Petrič in otroci.

Merlebach-Tucquegnieux. — Praznovanje izseljenske nedelje in narodnega praznika se je vršilo dne 28. 11. dopoldne v Merlebachu, popoldne pa v Tucquegnieuxu. Slovesne službe božje v Merlebachu ob navzočnosti g. generalnega konzula dr. Ilića iz Metzja se je udeležilo poleg precejšnjega števila ljudi tudi zastopstvo 9 društev iz Merlebacha in okolice. Po službi božji je g. generalni konzul izročil društvom, ki se niso imela slike našega mladega vladarja, krasno sliko istega s posebno pohvalo za njihovo nesebično in vztrajno socialno, kulturno in narodno delo. Po končani proslavi pa je imel veliko dela g. Krstič, uradnik na konzulatu v Metzju, ko je z velikim veseljem razdeljeval bonbone, dar g. generalnega konzula, otrokom. Tudi za ta dar najlepša hvala!

Tudi popoldnaska proslava v Tucquegnieuxu je z lepimi pevskimi točkami, otroškimi nastopi in drugim spovedom napotila naše misli k našim dragim v domovino in v zgodovino naše države. Tudi tu je g. generalni konzul izročil peterim društvom vladarjevo sliko v lepem okvirju, otroke pa je zopet obdaroval s sladkorčki. — Obenem smo pa tudi iz domovine zvedeli, da se je javnost ta dan zelo zanimala za izseljenke. Posebno »Slovenec«, ki je velik del nedeljske izdaje posvetil izseljencem, se lepo zahvaljujemo.

Stanko iz Merlebacha.

Liévin (P. de C.) — Zahvala. Podpisani se najlepše zahvaljujem vsem, ki so mu ob smrti in pogrebu njegove žene Marije Gumzej roj. Razbošek na katerikoli način lajšali bridko izgubo. Posebno se zahvaljuje za tolažilni govor v cerkvi, bratovščini in društvu za udeležbo z zastavama, sorodnikom in vsem darovalcem za cvetje in vence, kakor tudi vsem številnim pogrebcom, ki so jo spremili na zadnji poti.

Gumzej Alojz.

Izseljenske novice

Bruay en Artois. — Dne 28. novembra je priredilo društvo sv. Barbare lep večer, ki je bil namenjen proslavi izseljenske nedelje in obenem v počaščenje naših mater, od katerih je v veliki meri odvisen uspeh izseljenstva. Nastopila je zlasti mladina z igro: V Indijo Koromandijo. Videli smo in to čutimo izseljenci vsak dan, da Indije Koromandije, to je dežele, v kateri bi se brez truda veselo živelo, ni nikjer na svetu. — Ker ni bilo več daleč do sv. Nikolaja, se je veliki otroški prijatelj oglašil kar ta večer v Bruayu in obdaril vse navzoče otroke. Seveda so morali prej pokazati, koliko znajo moliti. Tako je bilo dosti veselja za mlado in staro.

Poroke. Dne 15. novembra sta bila poročena Albert Logier in Gabrijela Potisek. Nevesta je zvesto delovala pri prireditvah in je bila več let marljiva cerkvena pevka. Želimo jima vso srečo v novem stanu! — 20. novembra sta stopila pred oltar ložef Gomilar in Viktorija Vran. Ženin je bil vnet pevec za cerkveno in narodno petje in je pridno sodeloval na odru. Vemo, da bo tak ostal tudi kot mož, in želimo novemu paru obilo božjega blagoslova in sreče! — Pri obeh porokah so pevci z lepimi pesmimi počastili novoporočence.

Piennes. — Že nad eno leto obstoja pri nas cerkveni pevski zbor, pa smo prepričani, da niti vsi kar jih je iz Piennesa ne vedo za njegov obstoj. Ne zato, ker bi bil zanič, ampak ker ga nikdar ne pridejo poslušati, ko nam prepeva pri božji službi enkrat na mesec. Po številu jih je enajst pevcev in pevki, ki se za cerkveno petje žrtvujejo, čeprav ne morejo pričakovati od nikoder plačila, razen da jih morda kdo poskuša zafkniti, da so fašisti, ker v cerkev hodijo. Na proslavi izseljenske nedelje v Tikhah pa so bili vendar deležni tudi pohvale v obliki kraljeve slike v lepem okviru, kot priznanje za zasluge in vzpodbudo za naprej. Gospodu konzulu dr. Ilič smo zelo hvaležni za ta dan ter ga zagotavljamo, da hočemo vedno navdušeno gojiti slovensko pesem in njeno slavo širiti tudi med tuji.

Giraumont. — Enako kakor pevskega zbora iz Piennesa se je g. konzul dr. Ilič spomnil tudi Slovenskega pevskega društva v Giraumontu. Društvu je daroval kraljevo sliko kot priznanje pevcem za nesebično delo. Priznanje od naših državnih predstavnikov nam je v veliko tolažbo in krepko vzpodbudo.

Tucquegnieux-Marine. — Izseljensko nedeljo in praznik narodnega zedinjenja smo proslavili v nedeljo, dne 28. novembra. Prireditelj je izvenela v vročo in nujno željo, da bi naša država sklenila s Francijo tako delavsko recipročno pogodbo, kakor jo imajo vse druge države. Vse lažje in veliko bolj iz sreča bi nam potem prihajal klic: Zivela domovina.

Počastil nas je to pot s svojim obiskom tudi naš generalni konzul iz Metz g. dr. Ilič, ki je prinesel društvom lepe slike našega kralja, otrokom pa sladkih bonbonov. Za vse mu izrekamo na tem mestu najtoplejšo zahvalo.

Pa še nekdo drugi je prišel k prireditvi: Miklavž v spremstvu parklja. Parkelj je imel rdeč jezik. Nekateri so se izpraševali, čemu je bilo treba parklja in rdečega jezika. Kaj hočete? Je že moralo biti tako, drugače bi ne bila slika jasna in popolna.

Aumetz. — Nekje sem hral te besede: Ni namreč važno samo, da si čim več pridobiš, prav tako pomembno je tudi, da umeš s svojimi dohodki zares dobro in koristno razpolagati. Razlika med ljudmi, ki umejo zares modro in pametno gospodariti in s tistimi, ki nespametno in nesmiselno trošijo, kar so si morali z velikim trpljenjem prislužili, ima v življenju ljudi važno vlogo. Eden ne izda brez potrebe niti novčica, nikdar nobene stvari ne preplača in redno ve kje se da kaj dobro in poceni kupiti. Drugi pa zopet troši, kadar ima, nepremišljeno za najbolj nepotrebne stvari, kupujejo svoje potrebščine vedno tam, kjer so najdražje in morda še lažje, kot bi jih dobili drugod za nižjo ceno.

Na tole sem se spomnil, ko čujem neprestano za kakšne visoke vsote kupujejo ljudje od agentov radijske aparate. Od 2000 do 3000 frankov je nekaj kar se razume samo po sebi. Če bi bil aparat toliko vreden, bi ne bilo nič ugovarjati, a kaj ko je resnična fabriška cena največ do 1000 frs. Torej agent zasluži z nekaj

Vsem v domovini in tujini, ki so na ta ali drugi način pripomogli, da se je letošnja izseljenska nedelja tako lepo praznovala, se Rafaelova družba najlepše zahvaljuje.

Našim dopisnikom se najlepše zahvaljujemo za trud in žrtve, ki so jih imeli s poslanimi dopisi. Prosim Vas, da nam tudi v prihodnjem letu ostanete zvesti in naklonjeni.

Naši izseljenci se pri vsaki priliki spominjajo svoje domovine tudi z dejansko ljubeznijo, da pomagajo svoji domovini v raznih stiskah in težavah. Tako so tudi ob priliki težkih vremenskih nesreč, ki so zadele razne kraje na Dolenjskem, začeli zbirati darove med seboj, da bi poslali pomoč prizadetim faram. Te dni je poslala uprava Amerikanskega Slovencev v Chicagu Družbi sv. Rafaela ček za 522,68 dol. s pripombo, da se ta zbirka razdeli med prizadete župnije na Dolenjskem. V odboru pomožne akcije so bili g. Leo Mladič, doma iz Žužemberka, g. Viliam Bogolin, doma iz Cerkelj pri Brezicah, in g. Ivan Jerič, doma iz Regerče vasi pri Novem mestu. Darove so nabirali g. Anton Bogolin, Ivana Mladič, Karolina Pičman, Frank Kozjek in Peter Čemažar. Družba sv. Rafaela bo razposlala to vsoto prizadetim župnijam po določilih odbora, ki je darove zbiral. S tem se pa javno zahvaljuje poštvovalnim našim rojakom v Chicagu za blagohotno podporo, ki bo zelo dobrodošla, da olajša bedo težko prizadetih naših Dolenjcev.

Povratek sezonskih delavcev. Že nekaj dni prihajajo v Maribor veliki transporti po več sto ljudi, ki potujejo v Prekmurje. Sezonski delavci so to, ki se vračajo iz Nemčije in Francije, kjer so bili od pomladi zaposleni pri poljskih delih. Letos jih je bilo iz Prekmurja okrog 5000, ki so našli zaslužek na francoskih in nemških veleposestvih. Prejšnja leta je bilo to število mnogo večje, včasih se je mudilo na sezonskem delu do 10.000 prekmurjskih fantov in deklet ter so ostajali doma čez poletje samo stari in otroci. Takrat so bili tudi dobri časi glede zaslužka. Ljudje so se vračali v pozni jeseni z lepimi prihranki, ki so znašali po 10 tisoč in več dinarjev, tako da ni bilo denarja dovolj samo za vsakdanjo potrebo, temveč ga je preostalo tudi za slabe čase. Prekmurske hranilnice in posojilnice v letih najhujše krize niso poznale pomanjkanja denarja, katerega so dobivale od sezonskih delavcev in izseljencev. Letos pa se vračajo Prekmurci slabe volje. V Nemčiji in Franciji je bil zaslužek slab. V Nemčiji bi še šlo, če ne bi bila slaba zamenjava marke pri nas in če ne bi bila Nemčija zavrla pošiljanje denarja v domovino. Vsak delavec je lahko poslal na mesec 10 mark, s seboj pa je tudi lahko vzel samo 50 mark v gotovini, ves ostali zaslužek pa je moral pustiti v Nemčiji ter si nakupiti zanj obleke in drugih potrebščin, ki bi jih prav lahko pogrešal ali pa jih kupil dosti ceneje doma. Mnogi delavci, zlasti ženske se vračajo v lepih novih oblekah, ki jim doma ne bodo za rabo, dosti je tudi takih, ki so investirali svoj zaslužek s tem, da

sladkimi besedami tisto, kar delavec v trudu in znoju v enem mesecu. Ali bi ne bilo bolj pametno rabiti pri takih nakupih nekoliko več razuma in tukaj pokazati svojo brihtnost in izohrazbo.

Tistim, ki mislijo kupiti radijski aparat, sporočam zato nekatere cene, da se ne bodo dali preveč nesramno odreti. Naj vsak pomisli, da lahko prihrani toliko, da more sebe fino obleči in še mu bo nekaj ostalo.

Aparati na 5 elektronok od 600—1000 frs., aparati na 6 elektronok od 800—1200 frs., aparati na 7 elektronok od 1000—1700 frs., aparati na 8 elektronok od 1200—1700 frs.

Pripominjam, da sem izbral cene najbolj znanih tvrdk v Parizu, ki imajo aparate, s katerimi se sigurno dobi tudi Ljubljana. Lahko si lastim pravico presojeti aparate, ker se že 8 let pečam z radijsko tehniko.

Res je treba plačati takoj, pa se tudi izplača. N. pr. so kupili nekateri aparat na 5 elektronok za 2.100 do 2.500 frs. na obroke. Ali ni bolje plačati takoj za aparat enake kvalitete recimo največ 1000 frs.? Kdor bi se torej zanimal,

so si dali popraviti zobovje. Poleg tega še tožijo, da je bila prehrana slaba. Dobivali so sam krompir dan za dnem, brez mesa in druge prikuhe. Dvakrat na teden so dobili hlebec kruha, tako velik, da si ga lahko na mah pojedel. Potem so si morali kruh kupovati, stal pa je kilogram 50 pfenigov — še enkrat dražji kot pri nas. Tudi so si morali kupovati južine, ker ne bi pri težkem delu vzdržali ob hrani, katero so dobivali. — Delavcem, ki prihajajo iz Francije, se je glede prehrane bolje godilo, kakor onim v Nemčiji, pritožujejo se pa tudi zaradi zaslužka. Ves zaslužen denar so smeli vzeti sicer s seboj, toda frank stoji danes tako nizko, da bi bili toliko zaslužili tudi pri nas, pa z manjšo muko.

Naše rojake iz Holandije smo poslušali...

Kar nestrpno sem pričakoval v nedeljo, dne 5. decembra, kdaj bom po radiu ujel prve pozdrave od naših dragih bratov in sester iz Holandije. Ko se je oglašil predsednik g. Štrucelj, kateremu se imamo zahvaliti za vso lepo prireditev, sem bil zelo vesel, zlasti še, ker se je izvrstno slišalo. Marsiok je v domovini zajakal od njegovih lepih besedah. Za njim se je oglašil naš izseljenski duhovnik p. Hugolin Prah, ki je poslal tople pozdrave obema slovenskima škofoma in Družbi sv. Rafaela. Zelo lepe pozdrave je poslal domovini tudi gen. konzul g. dr. Miličič, kateremu so zelo pri srcu naši izseljenci. Gdč. Slava Zajc se je gotovo zelo potrudila s svojim zborom, ki je zelo lepo in ubrano prepeval naše večno lepe narodne pesmi. Nisem mislil, da znajo naši dragi izseljenci tako izvrstno igrati na citre, kitare in vijoline! Zaigrali so nam zares tako lepo, da nam je bilo toplo v duši, zlasti še, ker smo vedeli, da so samouki. Ves izbrani program, ki ga je prenašala Radio postaja v Ljubljani, smo slišali prav dobro. Zdelo se mi je, kot bi Vas, dragi rojaki, poslušal v dvorani, kjer ste prepevali in govorili.

Topla čustva so mi polnila srce. Prav tako se mi je godilo kot lani, ko sem med našimi rojaki v Nemčiji in sicer v Gladbecku o Veliki noči poslušal besedo, pesem in petje zvonov iz domovine. Se še spomnite, dragi izseljenci v Gladbecku, kako smo zajakali od veselja ob toplem utripu

mu lahko sporočim naslove tvrdk in sem pripravljen brezplačno aparate pomagati montirati ali popraviti, če bi se kaj ustavilo, seveda pod pogojem, da se mi povrnejo stroški za vožnjo.

Švele Anton, izseljenski duhovnik.

Belgija

Govori se, da pride v novem letu večje število Slovencev v tukajšnje rudnike. Želimo jim, da bi dobili boljši kruh, kakor jim ga more dati domovina. Kdor je vaje dela v rudniku, že zdrži, a le premnogi si ga predstavljajo lažjega, kakor je v resnici. Saj smo videli zlasti Slovake, ki so letos prišli polni upanja, a po nekaj tednih so delo pustili, ker niso hoteli pustiti zdravja tujeu.

Waterschei. — V tukajšnji bolnici leži že dalje časa naš rojak Murko. Pri delu v rudniku mu je zdrobilo nogo in še ni upanja, da bi kmalu ozdravel. Koliko jih je, ki se v tujini poplahijo. Nekateri imajo dovolj in preveč za vse življenje.

domovine? Jaz ne bom mogel nikoli v življenju pozabiti tistih lepih večernih ur.

Dragi rojaki v Holandiji! V imenu domovine in Rafaclove družbe se Vam prav pristrčno zahvaljujem za ves Vaš trud, za lepe pozdrave in Vašo toplo pesem. Prosim Vas, da bi nas še večkrat Vaša beseda in pesem obiskala v domovini. Bodite nam vsi prav iskreno pozdravljeni!

Prav toplo se zahvaljujemo radio postaji Hilversum, ki je tako rada ustregla Vaši želji in prošnji. Prav tako pa se tudi naši ljubljanski radio postaji lepo zahvaljujem, ki nam je še prav posebno omogočila, da smo ves Vaš program tako lepo slišali.

Vsem in vsakemu posebej: Bog povrni!

Ne tako, bratje!

Chicaška »Prosveta«, komunistični dnevnik, katerega izdaja Slov. Nar. Pod. Jednota, je v svoji 223. številki čutila potrebo, da udari po poztvovalnem delu domovine za slovenske izseljence.

Iz tega članka se najprej vidi, kako nepravilno je delo za slovenske izseljence.

Ko se tu doma ni ničesar delalo za izseljence, se je prav ta list najbolj zgražal, da domovina svoje izseljence zanemarja, ničesar za nje ne stori, da jih izkorišča, da jih pozna samo takrat, kadar potrebuje njih denar. Sedaj, ko se je največ p. Kazimirju posrečilo razgibati domovino k temu delu, pa zopet ni prav.

Vendar pri »Prosveti« je to popolnoma razumljivo. Njej še samo kak Stalin ali kak komunist prav naredi. Kar pa naredi kdorkoli drugi na svetu, je pa vse narobe in vselej narobe. Fanatizem je pač tak.

Da se »Prosveta« zaganja v izseljenske učitelje in v ostalo delo domovine za izseljence, je tudi naravno. Kdor je sam sit, kaj ve, da je kdo na svetu, ki je lačen? »Prosveta« ne ve, koliko je slovenskih izseljenskih naselbin po raznih državah sveta, kjer pa izseljenci za božjo voljo prosijo domovino pomoči, varstva in zaščite, kjer prosijo tudi izseljenskih učiteljev in bi bili presrečni, ako bi jih dobili. Ne ve in ji tudi ni mar, kaj in kako se je godilo našemu ubogemu slovenskemu delavcu v Franciji zadnja leta krize, kako je poginjal v strašnem obupu, ker ni bil od doma dovolj zaščiten.

Posebno značilen je pa za »Prosveto« tale stavek: »Nepopisno smešno je, kako nekateri ljudje v stari domovini zapravljajo čas, energijo in denar s svojo stupidno brigo za slovenske delavce v tujini.«

»Prosveti« svetujemo, da naj pove tudi vladi v Washingtonu, »kako nepopisno smešno je, kako nekateri ljudje v USA zapravljajo čas, energijo in denar s svojo stupidno brigo za svoje državljane v tujini.« Bo videla, kaj ji bodo tam povedali?

Tam ji bodo morali tudi povedati »kako nepopisno smešno je, da, še več, kako nepopisno grdo je, kako nekateri slovenski izseljenci v USA zapravljajo čas, energijo in denar s svojim stupidnim podiranjem koristi slovenskih delavcev na tujem,« ko je vendar ena izmed največjih in najvažnejših dolžnosti vsakega naroda in vsake države, posebno še naroda, ki ima skoraj tretjino sebe zunaj meja, da skrbi za svoje na tujem.

Ce pa »Prosveta« ne bi hotela tega vprašati v Washingtonu, ker — kakor čitamo v njenih stolpcih neprenehoma, tudi s svojo vlado v Washingtonu ni zadovoljna — potem naj se obrne pa kar na Stalina v Moskvi ali Ljeningradu, pa ga naj vpraša, kaj on misli o »nepopisno smešni stupidni brigi« za svoje privržence po vsem svetu.

Kar je pa pri vsem tem nepopisno tragično in mora zaboleti globoko v srce vsakega pravega Slovence, naj bo kateregakoli političnega ali svetovnonazornega prepričanja, je pa to, da je tako-le duševno razpoloženje v tako važni zadevi sploh mogoče med nami. To znači kužno bolezen v organizmu naroda. Bog se nas usmili!

Bratje, nikar tako, tudi če ste internacionalni komunisti! Slovenci ste pa le!

Kotiček izseljenske mladine

Dragi bratci in sestrice v Belgiji!

Ko sem izvedela, kako ste nesrečni, ko ste tako daleč od slovenske zemlje, me je v srce zabolelo zato Vam obljubljam, da Vam bom vsak mesec pisala. Prosim Vas pa, da mi tudi Vi kaj pišete. Z veseljem bom sprejela pisemce, ki mi ga boste napisali.

Jaz hodim v VI. razred in se trudim, da bi naredila razred s prav dobrim uspehom.

Vas lepo pozdravlja:

Zorec Danica, Sorli Silva, Viceljo Darinka.

Dragi bratje in sestre na Koroškem!

Kakor vsako leto, tako se tudi letos spominjamo Vas, ki ste šli v tujino. Zapustili ste domovino in se morali podati na trnjevo pot v boj za vsakdanji kruh. Toda domovina in mi Vas nismo pozabili.

Prosim Boga, da se zopet kmalu vrnete med nas Slovence, da Vam ne bo več dolgo rezala grenki kruh matčaha tujina.

Domovina vedno misli na Vas in na vse neovsovojene brate!

Vas srčno pozdravlja

Parizek Vida, Ljubljana-Moste, III. drž. lj. šola.
Zupanc Zora.

Dragi bratje in sestre v Sev. Ameriki!

Vem, da se boste razveselili, ko boste čitali majhno pisemce, ki Vam ga piše učenka Moščanske šole. Dragi prijateljčki! Kako se kaj imate? Vem, da se Vam toži po domovini, kjer so prebivali Vaši starši ali pa celo Vi. Mislim, da si želite ogledati našo lepo domovino.

Naš g. katehet nam je povedal, da imate pri Vas zelo malo g. učiteljev in zato se ne morete vsak dan učiti svoj materinski jezik.

Lepo Vas pozdravlja

Mlakar Marija, 5. b razr., Moste pri Ljubljani.

Dragi bratci in sestrice v Nemčiji!

Samo enkrat v svojem življenju sem se spomnila naših bratov in sester. V šoli nam je go-pod katehet pripovedoval o Vas, zato sem se Vas spomnila. Pri nas v šoli je zelo prijetno, Kako je pa kaj pri Vas?

Lepo Vas pozdravlja

Naglič Angela, uč. 5. b razr.

Dragi bratje in sestrice na Koroškem!

Najprej Vas lepo pozdravljam in Vam želim vesele božične praznike in srečno Novo leto.

Mislim, da boste veseli, ko boste sprejeli moje pismo. Pri nas bomo sedaj obhajali božične praznike. O božiču se je rodil Jezus, zato prepevamo lepe pesmice in rajamo okoli božičnega

Našim rojakom v tujini

Bog živi vas izseljene vse brate, izseljene družine vse, ki ste od nas odšli v tuje kraje, da se lahko preživljate.

Sorodnike ste zapustili, nastili vse prijatelje, domačim žalost ste storili, odšli v tuje kraje ste.

Zdaj trudite se v tujih krajih, da kruh si svoj prislužite; se trudite ves dan do mraka, doma vas pa družina čaka.

Vi domovino ste pustili a pozabili niste je, v sreču boste jo nosili, dokler utripa Vam srce.

Otroč' vas nismo pozabili, če prav smo še vsi mladi; Boga bomo srčno prosili, da vas ohrani mnogo dni!

Dragi rojaki, sprejmite pristrčne pozdrave! Veselo preživite božične praznike!

Ogrin Tončka,

učenka 8. razr., šola Ljubljana-Moste.

drevesčka. V časopisu sem že večkrat čitala pisma, ki ste jih pisali Vi nam, zato bi tudi jaz rada nekaj malega napisala. Gotovo boste veselili, če Vam opišem božič. Pri nas so taki običaji: do polnoči rajamo in prepevamo. O polnoči gremo k polnočnici. Cerkev je vsa razsvetljena. Pa tudi Vi mi kaj opišite o vaših običajih, saj se bom tudi jaz veselila Vašega pisma.

Najlepše pozdrave Vam pošilja Vaša sestra

Valenčič Milena,

učenka 5. b razr., Ljubljana-Moste.

Dragi bratci in sestrice v Holandiji!

Po dolgem času se Vam zopet oglašam. Gospod katehet Premrov nam je pripovedoval o Vas. Sedaj se Vam tudi jaz oglašam.

Bliza se sv. Miklavž. Otroci se ga vesele, že tedne prej pripovedujejo svojim materam, kaj naj jim pripeve.

Upam, da se bo tudi pri Vas oglasil.

Prav lepo Vas pozdravlja

Ramovš Marija.

Dragi bratci in sestrice v Juž. Ameriki!

Mislim, da boste z radostjo in veseljem sprejeli pismo iz Vaše daljne krasne domovine.

28. novembra smo praznovali po vsej naši domovini izseljensko nedeljo.

Radi bi Vas spoznali in vedeli kako živite v tuji zemlji? Kakšne imate običaje? Gotovo bi Vas zelo veselilo, ako bi Vam opisala božič. Pri Vas imate gotovo drugačne običaje, kakor pri nas o božiču. — Veselimo se in prepevamo božične pesmi. O polnoči gremo k polnočni sveti maši. Tudi Vi nam opišite vsaj nekaj Vaših običajev. — Razveselile se bomo, ako bomo dobile kako sporočilo od svojih bratcev in sestric, odtrganih od rodne zemlje. Z gorečo željo pričakujemo Vaših pozdravov in novic.

Najlepše pozdrave Vam pošiljajo Vaše sestrice

Kos Olga, Skoda Zora, Šebenik Silva,
učenke 5. b razreda.

Dragi bratci in sestrice v Nemčiji!

Prvič v svojem življenju se Vam oglašam. Vem, da se Vam toži po rodni domovini. Pri nas bodo kmalu božični prazniki. Za božič se spominjamo Jezusovega rojstva. Jezus se je rodil v majhni revni štali. Za božič bo gotovo Jezusa mnogo ljudi prejelo v svoje srce. Upam, da boste tudi Vi prejeli Jezusa v svoje srce. Upam, da boste tudi Vi kaj kmalu odpisali.

Lepo Vas pozdravlja Vaša

Vera Šlegl.

Drage sestre in bratje v Franciji!

V šoli smo se učili o izseljencih. Slovenija je premajhna, da bi hranila vse svoje ljudi, zato so odšli nekateri po svetu za kruhom.

Zdaj naj Vam opišem, kako praznujemo pri nas božične praznike.

Na sveti večer blagoslovimo vse prostore v hiši. Nato prižgemo božično drevesce. Pod drevesčkom razsvetlimo tudi jaslice. Potem pa zapojemo »Sveto noč«. Igramo se tudi razne igrice. Hitro nam mine čas in že zvonijo k polnočnici. Nato se oblečemo in že smo na poti v cerkev. Med potjo srečamo znanca in si voščimo vesele božične praznike.

Želim tudi Vam, drage sestre in bratje, vesele božične praznike in ostanem Vaša

Plešnar Marija, uč. 5. b razr., Moste-Ljubljana.

Dragi bratci in sestrice v Kanadi!

Prosim Vas, ali tudi Vi čitate list »Luč«. Jaz sem zvesta naročnica »Luč«. Že od prvega razreda sem naročena. Komaj čakam meseca, ko nam gospod katehet Premrov razdeli »Luč«.

Vprašam Vas, kako Vi praznujete božič. Ali imate božično drevesce? In na njem okraske? Mi imamo, zato je lep božični večer.

Na sveti večer blagoslovimo vse kote v hiši. O polnoči gremo k polnočnici v cerkev sv. Družine. V cerkvi pojemo božične pesmi.

Sedaj sem že učenka V. b razr. ljudske šole v Mostah pri Ljubljani.

Pozdravlja Vas lepo

Rant Francka.

Izseljenska mladina pripoveduje

Rudarjevo življenje.

Moj oče je rudar, zato dobro poznam rudarjevo življenje. V Tucquegnieux-u in v vseh sosednih krajih so železni rudniki. Delo v teh rudnikih ni tako nevarno kakor v premogovnikih. Zato sem vesela, da dela moj oče v železnem rudniku.

Včasih gre na delo zjutraj, včasih pa popoldne. Delovni čas menjajo rudarji navadno vsak teden. Kadar mora zjutraj v rudnik, vstane že ob petih, ker mora biti v rudniku že ob šestih.

Iz očetovega pripovedovanja vem, da je to delo zelo težko. V rovih razstreljujejo rudarji težko rudo, nato jo nakladajo na vozičke. Starejši delavci vozijo te vozičke k dvigalu, da jih dvignejo iz jame. Ti delavci (režisti jim pravijo) niso tako dobro plačani kakor pravi rudarji. V prejšnjih letih so bili rudarji slabo plačani, sedaj pa zaslužijo 35 do 60 frankov

dnevno. Vendar rudar ne more dosti prihraniti, ker potrebuje dobro in tečno hrano, ki pa je sedaj precej dražja in se živila še draže.

Kako je v francoski šoli.

Vsi šoloobvezni otroci (od 6. do 14. leta) Francozi in tuji morajo obiskovati francosko šolo. Jaz hodim v I. razred, v Jugoslaviji je to V. razred. Tu štejemo razrede v obratnem redu. V šolo hodim dopoldne od 8. do 11. ure, popoldne pa od 13. do 16. ure. Dekliška šola je ločena od deške. Učimo se istih predmetov kot v Jugoslaviji: čitanja, pisanja, računstva, zemljepisa, zgodovine in drugih predmetov, le verouka ne.

Slovenskim otrokom se nam je čudno zdelo, ker nismo molili pred poukom in po pouku. Šolske sobe, klopi in tudi druga opravila je približno taka kot v slovenskih šolah v domovini.

Koncem polletja in šolskega leta ne dobimo izpričeval. Izpričevalo »certificate« dobi le tisti učenci, ki napravi poseben izpit čez vse razrede. Ta izpit napravijo navadno samo zelo

nadarjeni učenci. Občina podeli takim učencem nagrade v znesku po 50 frankov.

Šolske kazni so tudi približno kot v Jugoslaviji.

Društva slovenskih izseljencev v Franciji.

Kmalu po prihodu v Francijo so si Slovenci ustanovili društva: podporna, pevska, dramatska, tamburaška in glasbena. Ta društva so si izbrala različna imena: Triglav, Bled, Soča — spomini na domovino. V Tucquegnieux imamo podporno, pevsko in tamburaško društvo.

Pri podpornem društvu so naši očetje. Ako član tega društva zbolí, dobi od društva podporo in sicer 7 frs 50 c dnevno. Pri pevskem in tamburaškem društvu delujejo odrasli in šolski otroci.

Društva izseljencem mnogo koristijo:

1. podpirajo člane, kadar so bolni;
2. izobrazujejo člane;
3. v mnogih slučajih preprečijo, da se izseljenci ne potujčimo.

(Konec prihodnjic.)

Največja in čisto naša domača zavarovalnica je

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Polnq vseh vrst elementarnega zavarovanja vodi predvsem življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah, kakor: za slučaj smrti, smrti in doživetja, za doto, za starostno preskrbo i. t. d.

V posebnem „KARITAS“ oddelku goji pod izredno ugodnimi pogoji ljudska življenjska zavarovanja, za slučaj smrti, za starostno preskrbo in za doto.

Preden sklenete življenjsko zavarovanje, se obrnite po pojasnila in ponudbe na

Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, Miklošičeva c. 19 (v lastni palači).
Podružnice v Splitu, Sarajevu, Beogradu, Zagrebu in Celju; zastopstva v vseh krajih Jugoslavije.

ZADRUŽNA TISKARNA

REG. ZADRUGA Z O. Z.

V LJUBJANI

TYRŠEVA (DUNAJSKA) C. 17

Izvršuje lepo in po nizki ceni: reklamne letake, lepake, vabila za prosvetne gledališke odre in koncerte; vizitke, kuverte, tiskovine za urade, hranilnice, posojilnice, trgovine ter vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TELEFON 30-67

Vse novice

iz domačih krajev izveste najprej in najbolj zanesljivo iz splošno razširjenega tednika

DOMOLJUBA

Izhaja vsako sredo in velja za vse kraje inozemstva polletno 30 Din

Naroča se v upravi DOMOLJUBA v Ljubljani

*Prijatelj
izseljencev je*

GLASNIK
presv. Srca Jezusovega

ki obiskuje vsak mesec v velikem številu naše izseljence širom po svetu. — Kjer ga še ne poznate, ga takoj naročite. Ne bo Vam žal! Stane doma 16 Din, za inozemstvo protivrednost 25 Din (v tuji valuti)

Vsak naročnik dobi brezplačno v dar koledar, lepe slike in mesečno prilogo Bengalski Misijonar

Pišite takoj na naslov: Uprava »GLASNIKA«, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9 (Jugoslavija, Slovenija)